

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/34/2018
Identifikačné číslo spisu: 8113202932
Dátum vydania rozhodnutia: 29.01.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hullová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:8113202932.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Y. G., nar. XX. C. XXXX, bytom R. XXX/X, O., zastúpenej advokátom JUDr. Martinom Staroňom, Hlavná 89, Prešov, proti žalovanému Ing. Dušanovi Kurucovi, Štefánikova 18, Humenné, správcovi konkurznej podstaty úpadcu A. C. G., nar. XX. X. XXXX, R. XXX/X, O., zastúpenému AK NOVIKMEC s. r. o., Rázusova 125, Vranov nad Topľou, o vylúčenie majetku zo súpisu konkurznej podstaty, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 2Cbi/2/2013, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 3CoKR/1/2017-198 z 25. októbra 2017, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 3CoKR/1/2017-198 z 25. októbra 2017 a rozsudok Okresného súdu Prešov č. k. 2Cbi/2/2013-162 z 27. októbra 2016 z r u š u j e a v e c v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 2Cbi/2/2013-162 z 27. októbra 2016 uložil žalovanému povinnosť vylúčiť z oddelenej podstaty zabezpečeného veriteľa Slovenská konsolidačná, a. s. nehnuteľnosti špecifikované vo výroku rozsudku ako parcelu C-KN XXXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 384 m² a stavbu - rodinný dom na R. N., orientačné č. X súp. č. XXX, zapísaný na C-KN parcele č. XXXX, v obidvoch prípadoch v podiele zapísanom pod B2 Y. G. vo výške 1. Súčasne priznal žalobkyni náhradu konania vo výške 100%.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie, riadiac sa právnym názorom vysloveným Krajským súdom v Prešove ako súdom odvolacím, v zrušujúcom uznesení č. k. 3CoKR/2/2015-125 zo 7. júla 2016, ktorým je súd prvej inštancie podľa § 391 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“) viazaný, posúdil zánik záložného práva zriadeného v daňovom konaní podľa zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov analogicky podľa ustanovení o zániku exekučného záložného práva. Vyslovil názor, že keďže podľa § 8 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „ZKR“) exekučné záložné právo nemá pre účely ZKR charakter zabezpečovacieho práva, nakoľko podľa § 48 ZKR sa exekúcia vyhlásením konkurzu zo

zákona zastavuje, nemožno ani záložné právo zriadené podľa zákona č. 511/1992 Zb. považovať za zabezpečovacie právo v zmysle ZKR. So zreteľom na uvedené ďalej konštatoval, že zastavenie exekúcie má zo zákona bezprostredné dôsledky aj na v exekučnom konaní zriadené exekučné právo (obdobne aj v daňovom konaní), ktoré stráca po zastavení exekučného konania svoje zákonné opodstatnenie a v ďalšom konaní sa nevykonáva. Keďže vyhlásením konkurzu došlo k zastaveniu exekučného konania, na základe ktorého bolo zriadené exekučné záložné právo v prospech žalobcu, súčasne došlo aj k zániku exekučného záložného práva. Vzhľadom na to, v čase podania prihlášok veriteľov do konkurzu, pohľadávka veriteľa Slovenská konsolidačná, a. s. (pôvodne pohľadávka SR - Daňové riaditeľstvo SR) už nemohla byť zabezpečená týmto záložným právom. Ustanovenie § 8 ZKR obsahuje výpočet zabezpečovacích práv, ktoré majú základ v hmotnom práve a preto sa veriteľ - Slovenská konsolidačná, a. s. po vyhlásení konkurzu nestal zabezpečeným veriteľom na základe záložného práva zriadeného podľa zákona č. 511/1992 Zb., teda podľa procesného predpisu. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie ďalej uviedol, že po uplynutí troch rokov od zrušenia bezpodielového spoluvlastníctva manželov, teda od vyhlásenia konkurzu, došlo k zákonnému vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva manželov, v zmysle ktorého prešlo vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam na žalobkyňu v pomere 1 a vyhlásením konkurzu na majetok úpadcu A. C. G. zaniklo záložné právo na nehnuteľnosti zriadené na základe rozhodnutia č. 924/340/64950/06/MAR zo dňa 5. decembra 2006. Vychádzajúc z uvedeného súd prvej inštancie uzavrel, že sú splnené zákonné podmienky na vylúčenie predmetných nehnuteľností z oddelenej podstaty zabezpečeného veriteľa Slovenská konsolidačná, a. s.. S poukazom na ustanovenie § 255 ods. 1 CSP súd priznal v konaní úspešnej žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej podľa § 262 ods. 2 CSP.

3. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 3CoKR/1/2017-198 z 25. októbra 2017 rozsudok Okresného súdu v Prešove č. k. 2Cbi/2/2013-162 z 27. októbra 2016 ako vecne správny potvrdil a s poukazom na ustanovenie § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP v konaní úspešnej žalobkyni priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% s tým, že o výške trov rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

4. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku poukázal na to, že súd prvej inštancie sa riadil právnym názorom odvolacieho súdu, vysloveným v zrušujúcom uznesení č. k. 3CoKR/2/2015-125 zo 7. júla 2016. Vyslovil názor, že § 50 ZKR upravuje zabezpečovacie inštitúty, ktoré dávajú pohľadávkam charakter pohľadávok s právom na oddelené uspokojenie. Zdôraznil však, že ide o konkrétne vecno-právne zabezpečovacie prostriedky, presne definované a upravené v hmotnoprávnom predpise. Opätovne poukázal na názor vyslovený Najvyšším súdom Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“) v rozhodnutí sp. zn. 1Obo 61/2010, podľa ktorého je zriadenie exekučného záložného práva k nehnuteľnostiam vo vlastníctve povinného inštitút realizovaný v rámci exekučného konania, ide teda o procesný zabezpečovací inštitút. Tento inštitút nie je možné používať mimo exekučného konania. Ďalej poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Obdo/22/2012, v ktorom súd dospel k záveru, že zastavením exekúcie v dôsledku vyhlásenia konkurzu na majetok úpadcu dochádza k zániku záložného práva. O správnosti tohto záveru svedčí aj ustanovenie § 167 ods. 3 Exekučného poriadku, ukladajúce súdному exekútorovi povinnosť oznámiť do 7 dní od zastavenia exekúcie príslušnému okresnému úradu zrušenie exekučného záložného práva. Odvolací súd poukázal na úmysel zákonodarcu, ktorý sledoval pri výpočte zabezpečovacích práv v ustanovení § 8 ZKR, ktorý smeroval len k hmotnoprávnym zabezpečovacím prostriedkom s konštatovaním, že z oprávneného sa po vyhlásení konkurzu cez exekučné záložné právo nestáva zabezpečený veriteľ. Zotrvával na názore vyslovenom už v zrušujúcom uznesení č. k. 3CoKR/2/2015-125 zo 7. júla 2016, že uvedené dôsledky platia aj v prípade rozhodnutia o zriadení záložného práva daňovým úradom podľa zákona č. 511/1992 Zb., a to napriek tomu, že daňové záložné právo je osobitným inštitútom, ktorý má svoje miesto počas vykonávania daňovej kontroly a ide o inštitút odlišný od exekučného daňového práva alebo akéhokoľvek exekučného záložného práva a vyhlásenie konkurzu má aj v prípade daňového záložného práva rovnaké účinky ako v prípade exekučného záložného práva. Odvolací súd porovnal obidve záložné práva a dospel k záveru, že záložné daňové právo je svojou podstatou slabšie právo, nakoľko bolo nariadené počas daňovej kontroly a má

zabezpečovať len možnú pohľadávku štátu voči daňovníkovi na daniach, pričom v čase jeho nariadenia ani nie je bezpečne preukázané, že takáto pohľadávka vznikne. V súvislosti s poukazom žalovaného na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3S/72/2013 z 3. júla 2014, ktorý podľa žalovaného nasvedčuje správnosti jeho tvrdení, odvolací súd uviedol, že pre rozhodnutie v prejednávanej veci nie je uvedené rozhodnutie podstatné, nakoľko ide o rozhodnutie staršieho dáta a nie je vylúčený vývoj právnych názorov a rozhodovacej činnosti tohto súdu. Odvolací súd sa nestotožnil ani s námietkou žalovaného o potrebe prihliadať pri posudzovaní daňového záložného práva aj na nariadenie Rady (ES) č. 1346/2000 z 29. mája 2000 s odôvodnením, že nariadenie a ani rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-195/15 zo dňa 26. októbra 2016, na ktorý sa tiež žalovaný odvolával, sa nevzťahujú na prejednávanú vec, nakoľko predmetný spor nemá cezhraničné dôsledky a preto je ho potrebné posudzovať výslovne podľa vnútroštátneho práva.

5. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) v zákonnej lehote dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Dovolanie odôvodnil tým, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá ešte nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená. Navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Za majúcu zásadný právny význam považoval otázku, či daňové záložné právo, zriadené v procese základného daňového konania na zabezpečenie pohľadávky správcu dane, v čase pred vyhlásením konkurzu má vecno-právny alebo procesno-právny charakter, či v dôsledku účinkov začatia konkurzného konania zostáva pohľadávka správcu dane týmto záložným právom zabezpečená a v dôsledku tohto zabezpečenia poskytuje správcovi dane právo na oddelené uspokojenie a ďalej či je rozdiel v charaktere záložného práva (vecno-právnom alebo procesno-právnom), pokiaľ dôjde k zriadeniu daňového záložného práva v procese daňovej kontroly resp. daňového konania (§ 1a písm. d/ zák. č. 511/1992 Zb., štvrtá časť zákona č. 563/2009 Z. z.) alebo až v procese daňového exekučného konania (siedma časť zákona č. 511/1992 Zb.; štvrtá hlava štvrtej časti zákona č. 563/2009 Z. z.). Dovolateľ uviedol, že mu nie sú známe žiadne rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré by sa venovali účinkom daňového záložného práva v insolvenčnom konaní. Za nesprávny označil právny záver obidvoch súdov, že záložné právo správcu dane zriadené v procese základného daňového konania, ktoré má podľa názoru dovolateľa charakter vecno-právny, je totožné so záložným právom, ktoré je zriadené v procese exekučného konania, ktoré má nepochybne charakter procesno-právny. Vecno-právny charakter záložného práva správcu dane podľa názoru dovolateľa vyplýva z ustanovení § 151a, § 151b, § 151e zákona č. 40/64 Zb. Občiansky zákonník, § 1a, § 71, § 75 zákona č. 511/1992 Zb. a § 8 a § 47 ZKR a správnosť tohto názoru potvrdzujú aj závery vyjadrené v rozhodnutiach senátov totožného odvolacieho súdu, ako aj rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-195/15, pričom takýto záver možno vyvodiť aj z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 109/2015 zo dňa 4. marca 2015.

6. K dovolaniu žalovaného zaslala písomné vyjadrenie žalobkyňa navrhujúc, aby dovolací súd dovolanie žalovaného ako neprípustné podľa § 447 písm. c/ CSP odmietol, prípadne ho ako nedôvodné podľa § 448 CSP zamietol. Žalobkyňa uviedla, že nie je pravdivé tvrdenie žalovaného, že právna otázka, od ktorej záviselo rozhodnutie súdu, nebola ešte v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená. Odvolací súd v zrušujúcom uznesení presne poukázal na rozhodovacia prax, vzťahujúcu sa presne na túto vec, a na základe rozhodnutia citovaného v odôvodnení uznesenia vec zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Pokiaľ dovolateľ poukazoval na ďalšie rozhodnutia zdôraznila, že ide o rozhodnutia správnych senátov.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací podľa ustanovenia § 35 CSP (ďalej aj „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané, zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok je prípustný a aj dôvodný.

8. Podľa § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

9. Podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

10.1. Podľa § 432 ods. 1 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

10.2 Podľa § 432 ods. 2 CSP dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

11. Dovolateľ prípustnosť dovolania vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku hmotnoprávnu alebo procesnoprávnu (nie skutkovú), na vyriešení ktorej spočívalo napadnuté rozhodnutie. Právna otázka musí byť označená v dovolaní spôsobom jasným, určitým a zrozumiteľným. Podľa tvrdenia dovolateľa, nebola doposiaľ v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená otázka, či daňové záložné právo zriadené v procese základného daňového konania na zabezpečenie pohľadávky správcu dane v čase pred vyhlásením konkurzu (obdobne insolvenčného konania), má vecno-právny charakter alebo procesno-právny charakter a či v dôsledku účinkov začatia konkurzného (insolvenčného) konania zostáva pohľadávka správcu dane týmto záložným právom zabezpečená a v dôsledku tohto zabezpečenia poskytuje správcovi dane právo na oddelené uspokojenie. Dovolateľ za potrebné ďalej považoval zodpovedať aj otázku, či je rozdiel v charaktere záložného práva (vecno-právnom alebo procesno-právnom), pokiaľ dôjde k zriadeniu daňového záložného práva v procese daňovej kontroly resp. daňového konania (§ 1a písm. d/ zák. č. 511/1992 Zb.; štvrtá časť zákona č. 563/2009 Z. z.) alebo aj v procese daňového exekučného konania (siedma časť zákona č. 511/1992 Zb.; štvrtá hlava štvrtá časť zákona č. 563/2009 Z. z.). Žalovaný takto náležite konkretizoval právnu otázku - podľa jeho názoru - neriešenú dovolacím súdom. Úlohou dovolacieho súdu bolo preto potrebné posúdiť, či ide o otázku, ktorú dovolací súd doposiaľ ešte neriešil. Dovolací súd v tomto smere uvádza, že „ustálená rozhodovacia prax najvyššieho súdu“ je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax, vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, doposiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali. Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletine Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986 (viď. rozhodnutie č. 71, publikované v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 8/2018. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky nie sú známe žiadne rozhodnutia alebo stanoviská NS SR ako súdu dovolacieho, ktoré by dovolateľom vymedzenú právnu otázku v minulosti vyriešili. Dovolací súd preto konštatuje, že ohľadom žalovaným namietanej právnej otázky, resp. právnych otázok nedošlo k vytvoreniu a ustáleniu jeho rozhodovacej praxe. Námietku žalobkyne, že právna otázka, od ktorej záviselo rozhodnutie súdu, bola už v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená, dovolací súd nepovažoval za dôvodnú, nakoľko rozhodnutia, na ktoré žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu poukazovala, neboli jednak všetky vydané NS SR ako súdom dovolacím a jednak sa netýkali daňového záložného práva. So zreteľom na riadne nastolenie právnej otázky spôsobom zodpovedajúcim § 421 ods. 1 písm. b/ CSP a v situácii, na ktorú sa vzťahuje toto ustanovenie, dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalovaného je v danom prípade procesne prípustné.

12. Následne preto dovolací súd skúmal, či je podané dovolanie dôvodné, t. j. či je ním skutočne napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočívajúce na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym

posúdením sa pritom rozumie činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav, ku ktorej dochádza vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Z obsahu dovolaní napadnutého rozsudku vyplýva, že odvolací súd potvrdil rozsudok, ktorým súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť vylúčiť z oddelenej podstaty zabezpečeného veriteľa Slovenská konsolidačná, a. s. nehnuteľnosti špecifikované vo výroku rozsudku s odôvodnením, že vyhlásenie konkurzu má aj v prípade daňového záložného práva rovnaké účinky, ako v prípade exekučného záložného práva. Odvolací súd poukázal na závery už skôr vyslovené NS SR v rozhodnutiach sp. zn. 1Obo/61/2010 a sp. zn. 5Obdo/22/2012, podľa ktorých zriadenie exekučného záložného práva k nehnuteľnosti je inštitút exekučného práva, nie je možné ho použiť mimo exekučného konania a ide o procesný zabezpečovací inštitút. Veriteľ potom, ako jeho pohľadávka nebola uspokojená v rámci exekučného konania, nestáva sa oddeleným veriteľom v konkurznom konaní len na základe zriadenia exekučného záložného práva k nehnuteľnosti lebo ide o procesný zabezpečovací inštitút, ktorý bol viazaný na exekúciu a jej zastavením zanikol.

13. Podľa § 1a (Základné pojmy) zákona č. 511/1992 Zb., sa na účely tohto zákona rozumie podľa písmena c/ správou daní evidencia a registrácia daňových subjektov a ich vyhľadávanie, overovanie podkladov potrebných na správne a úplné zistenie dane, daňové konanie, daňová kontrola, evidovanie daní a preddavkov vrátane vysporiadania daňových preplatiek a daňových nedoplatkov, daňové exekučné konanie a ďalšie činnosti správcu dane a iných orgánov) podľa tohto zákona alebo osobitných zákonov,¹⁾ podľa písmena d/ daňovým konaním konanie, v ktorom sa rozhoduje o právach a povinnostiach daňových subjektov, a podľa písmena h/ daňovým exekučným konaním konanie, v ktorom správca dane z úradnej moci vymáha daňový nedoplatok, peňažné plnenie uložené rozhodnutím, exekučné náklady a hotové výdavky (§ 90).

14.1. Podľa § 71 ods. 1 zákona č. 511/1992 Z. z. v znení účinnom do 31. augusta 2007, správca dane môže rozhodnúť o zabezpečení daňového nedoplatku zriadením záložného práva k predmetu záložného práva vo vlastníctve daňového dlžníka. Záložné právo nemožno zriadiť k ortopedickým pomôckam a kompenzačným pomôckam vrátane osobného automobilu ťažko zdravotne postihnutej osoby. Záložné právo k pohľadávke je účinné voči poddlžníkovi, ak je poddlžník o tom písomne vyzoomený. Rozhodnutie o zabezpečení daňového nedoplatku zriadením záložného práva k zálohu daňového dlžníka alebo poddlžníka sa doručí daňovému dlžníkovi alebo poddlžníkovi, ktorý sa proti tomuto rozhodnutiu môže v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia odvolať. Odvolanie nemá odkladný účinok. Na vznik záložného práva sa vyžaduje zápis alebo registrácia rozhodnutia o zabezpečení daňového nedoplatku zriadením záložného práva k zálohu daňového dlžníka alebo poddlžníka s vyznačením jeho vykonateľnosti podľa osobitného predpisu. 13h)

14.2. Podľa § 71 ods. 4 vyššie citovaného zákona, záložné právo podľa odseku 1 možno zriadiť aj na zabezpečenie istej daňovej pohľadávky, ktorá vznikne v budúcnosti, ak je odôvodnená obava, že nesplátna alebo nevyrubená daň nebude uhradená.

14.3. Podľa § 71 ods. 10 vyššie citovaného zákona, ustanovenia osobitného predpisu o záložnom práve 13b) sa použijú, ak tento zákon neustanovuje inak.

14.4. Podľa § 75 ods. 1 vyššie citovaného zákona, daňové exekučné konanie začína správca dane na podklade exekučného titulu vydaním rozhodnutia o začatí daňového exekučného konania. Dňom vydania rozhodnutia o začatí daňového exekučného konania správcom dane je toto rozhodnutie právoplatné a nemožno proti nemu podať opravné prostriedky.

14.5. Podľa § 75 ods. 4 vyššie citovaného zákona, v prípade, že na majetok daňového dlžníka vzniklo zákonné záložné právo správcu dane (§ 71) pred vydaním rozhodnutia o začatí daňového exekučného konania, nedoručuje sa rozhodnutie o začatí daňového exekučného konania osobe evidujúcej takýto

majetok daňového dlžníka; tejto osobe správca dane oznámi, ktorý deň sa začalo daňové exekučné konanie. Rovnako správca dane postupuje aj pri oznamovaní o začatí daňového exekučného konania záložným veriteľom, ktorí sú pred ním v poradí rozhodujúcom na uspokojenie záložných práv. Rozhodnutie o začatí daňového exekučného konania sa nedoručuje osobe, u ktorej má daňový dlžník nárok na mzdu alebo plat, alebo niektorý z príjmov uvedených v § 82h ods. 1. V týchto prípadoch rozhodnutie o začatí daňového exekučného konania neobsahuje údaje uvedené v odseku 2 písm. f) a g).

15. Osobitným predpisom na ktorý odkazuje § 71 zákona č. 511/1992 Zb. (poznámka 13h) sa rozumie Občiansky zákonník - druhá časť - Vecné práva, tretia hlava - Práva k cudzím veciam - Záložné právo.

16.1. Podľa § 151e ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“), záložné právo k nehnuteľnostiam, k bytovým a nebytovým priestorom vzniká zápisom v katastri nehnuteľností, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

16.2. Podľa § 151e ods. 4 záložné právo, ktoré sa zapisuje do katastra nehnuteľností podľa odseku 2 alebo ktoré vzniká registráciou v osobitnom registri podľa odseku 3 (ďalej len „registrácia v osobitnom registri“), nepodlieha registrácii v registri záložných práv podľa tohto zákona.

17.1. Podľa § 8 ZKR, zabezpečovacím právom sa na účely tohto zákona rozumie záložné právo, zádržné právo, zabezpečovací prevod práva a zabezpečovací prevod pohľadávky vrátane iných práv, ktoré majú podobný obsah a účinky. Pohľadávka zabezpečená zabezpečovacím právom sa na účely tohto zákona považuje do výšky jej zabezpečenia za zabezpečenú pohľadávku.

17.2. Podľa § 47 ods. 2 ZKR v znení do 31. decembra 2011, vyhlásením konkurzu sa neprerušuje daňové konanie, colné konanie, konanie o výživnom pre maloleté deti ani trestné konanie, pričom v trestnom konaní nemožno rozhodnúť o náhrade škody; tým nie sú dotknuté ustanovenia § 48.

18. Medzi účastníkmi nebola sporná žiadna z rozhodných skutkových okolností. Sporné je to, či prihlásená pohľadávka je zabezpečená zabezpečovacím právom v zmysle § 8 ZKR. Je nepochybné, že žalovaný mal ku dňu vyhlásenia konkurzu svoje pohľadávky zabezpečené daňovým záložným právom v zmysle § 71 ods. 1 zákona č. 511/1992 Zb. v znení účinnom do 31. augusta 2007. Rozhodujúcou otázkou v preskúmvanej právnej veci je posúdenie právnej povahy daňového záložného práva, a to či daňové záložné právo je spôsobilé založiť oprávnenému postavenie zabezpečeného veriteľa v konkurze a reštrukturalizácii. V zmysle § 71 ods. 10 zákona č. 511/1992 Zb. sa na záložné právo správca dane podporne použijú aj ustanovenia Občianskeho zákonníka. Na vznik záložného práva podľa zákona č. 511/1992 Zb. sa nevyžaduje začatie daňového exekučného konania a zriadenie záložného práva nie je súčasťou daňového exekučného konania. Svedčí o tom systémové zaradenie záložného práva do šiestej časti tohto zákona - Platenie daní, pričom daňové exekučné konanie je zaradené do siedmej časti zákona - Daňové exekučné konanie. Daňové záložné právo a exekučné záložné právo nie sú účinkami podobné. Exekučné záložné právo je súčasťou exekučného konania, ktoré začína dňom doručenia návrhu na vykonanie exekúcie exekútorovi, pričom musí ísť o vykonateľnú pohľadávku. Daňové záložné právo podľa § 71 ods. 4 a ods. 10 zákona č. 511/1992 Zb. môže zabezpečovať existujúcu daňovú pohľadávku a istú daňovú pohľadávku, ktorá vznikne v budúcnosti, zabezpečuje teda aj nevykonateľné pohľadávky mimo exekučného konania. Stret konkurzného a exekučného konania je v § 48 ZKR riešený tak, že exekučné konanie sa zastavuje. Exekučné záložné právo, zriadené podľa § 167 zák. č. 233/1995 Z. z. (Exekučný poriadok) na základe exekučného príkazu, je výlučne procesným zabezpečovacím inštitútom pre potreby exekučného konania. Po zastavení exekučného konania podľa § 167 ods. 3 Exekučného poriadku je exekútor poverený vykonaním exekúcie povinný do 7 dní od zastavenia exekúcie oznámiť príslušnému okresnému úradu (katastrálnemu odboru) zrušenie exekučného záložného práva. Následne zrušené exekučné záložné právo nemôže mať vplyv na poradie záložných práv v konkurze a nie je zabezpečovacím právom v zmysle § 8 ZKR. Daňové záložné právo správca dane vyhlásením konkurzu nezaničí, nie je úkonom daňového exekučného konania, zriaďuje sa nezávisle od daňového exekučného konania a preto vyhlásením konkurzu nie sú dotknuté jeho účinky a nedochádza k jeho zániku zo zákona, teda aplikácia ustanovenia § 48 ZKR nie je možná. V konaní nebolo preukázané, že by začalo

exekučné daňové konanie. O nezávislosti záložného práva správcu dane podľa názoru dovolacieho súdu svedčí aj tá skutočnosť že aj po zrušení zákona č. 511/1992 Zb. zákonom č. 563/2009 Z. z. (Daňový poriadok) o správe daní a o zmene a doplnení niektorých zákonov bolo daňové záložné právo systematicky zaradené do tretej hlavy štvrtej časti Daňového poriadku s názvom Daňové preplatky a daňové nedoplatky, zatiaľ čo daňové exekučné konanie je upravené v štvrtej hlave štvrtej časti Daňového poriadku s názvom Daňové exekučné konanie. Dovolací súd zdôrazňuje, že síce Daňový poriadok má povahu procesného predpisu, no daňové záložné právo má bezpochyby svoj základ v hmotnom práve, teda v Občianskom zákonníku, pričom súd poukazuje najmä na ustanovenie § 71 zákona č. 511/1992 Zb., ktoré upravuje komplexne záložné právo na účely zabezpečenia daňového nedoplatku a v jeho odseku 10 odkazuje na aplikáciu hmotnoprávných noriem Občianskeho zákonníka, a to § 151a až § 151md OZ a tiež osobitných predpisov upravujúcich záložné právo. So zreteľom na uvedené je dovolací súd toho názoru, že v danom prípade záložné právo, ktoré vzniklo na základe rozhodnutia podľa § 71 ods. 1 zákona č. 511/1992 Zb. v znení účinnom do 31. augusta 2007, je zabezpečovacím právom podľa § 8 zákona č. 7/2005 Z. z. Pokiaľ odvolací súd v odôvodnení rozsudku upriamuje pozornosť na rozhodnutia NS SR sp. zn. 5Obdo/22/2012 zo dňa 24. októbra 2013 a sp. zn. 1Obo 61/2010 zo dňa 6. októbra 2010, dovolací súd konštatuje, že uvedené rozhodnutia sa týkajú exekučného záložného práva. Podľa § 71a zákona č. 511/1992 Zb. (§ 81 ods. 8 zákona č. 563/2009 Z. z. Daňového poriadku) ak sú pohľadávky zabezpečené záložným právom uspokojované v konkurznom konaní alebo v reštrukturalizačnom konaní, na toto konanie sa vzťahuje osobitný predpis, a to zákon č. 7/2005 Z. z. Správca dane ako veriteľ má právo na oddelené uspokojenie v konkurze a má sa na neho prihliadať ako na zabezpečeného veriteľa. So zreteľom na uvedené sa dovolací súd stotožnil s názorom dovolateľa, že odvolací súd vec nesprávne právne posúdil, keď daňové záložné právo, zriadené v základnom daňovom konaní ako výsledok činnosti správcu dane pri zabezpečení daňového nedoplatku v rámci výkonu daňovej kontroly, stotožnil s exekučným záložným právom.

19. So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd uzaviera, že odvolací súd posúdiac nesprávne povahu daňového záložného práva v dovolaní napadnutom rozsudku, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, rozhodol nesprávne, z dôvodu ktorého považoval dovolací súd dovolanie žalovaného nielen za prípustné, ale tiež za dôvodné. Dovolací súd preto rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 449 ods. 1 a ods. 2 CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 450 CSP), v ktorom bude potrebné vec opätovne právne posúdiť, pričom súd prvej inštancie je podľa § 455 CSP viazaný právnym názorom dovolacieho súdu.

20. Podľa § 453 ods. 3 CSP o trovách pôvodného konania, ako aj dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie.

21. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.